

včas, t. j. při rozvrhovém roku, žádá odškodné 23.527 Kč 53 h z důvodu, že si podle nájemní smlouvy měl srážeti roční nájemné, odhadnuté na 3000 Kč, z pohledávky 27.860 Kč 83 h, kterou má za manželem povinné Josefem K-em, a že by činži musil nyní vydražitelce, která není způsobem uhrazování činže vázána, hotově platiti, i kdyby v nájemním poměru pokračovala, čímž by jeho pohledávka za Josefem K-em zůstala v částce 23.527 Kč 53 h neuhradena. Tvrdí, že povinná dluh svého manžela převzala. Rekurenti namítli proti rozvrhovému usnesení, že jde o placení nájemného předem. Tomuto názoru jest přisvědčiti ať již jest to skutečné placení (§ 1412 obč. zák.) anebo plnění na místo placení (§ 1414 obč. zák.). Avšak ani za tohoto názoru nelze odvolacímu rekurentu přiznati nárok na náhradu 23.527 Kč 53 h, poněvadž náhrady té by se mohl domáhati podle § 227 ex. ř. ž nejvyššího podání jen, bylo-li zaplacení činže předem na více než jednu nájemní lhůtu z pozemkové knihy patrno, ano podle § 1102 obč. zák. nestačí knihovní zajištění nájemního práva jako celku k dosažení účinku podle § 1102 obč. zák., nýbrž musila by mimo to úhrada činže předem v hlavní knize býti vyznačena buď zvláštní poznámkou nebo zápisem zástavního práva na vrácení smluvené úhrady, což se v souzeném případě nestalo, ano v hlavní knize nebylo ani poukázáno na onu část listiny (čl. XIV nájemní smlouvy), která se týká způsobu předem dané úhrady nájemného (srv. rozhodnutí č. 13.066 sb. n. s.). A pokud dovolací rekurent opírá tento nárok na srážku z pohledávky za Josefem K-em, poukazuje se na správné důvody první stolice. Pokud se týká požadované částky 10.000 Kč za investice a zařízení portálu v najatých místnostech, jde o odškodné podle § 227 druhý odstavec ex. ř., podle něhož a podle § 1121 obč. zák. (a contrario § 1120 obč. zák.) nahrazuje se jen skutečná škoda vzešlá zrušením nájemního poměru, jak vyloženo v rozhodnutí čis. 4495 sb. n. s. (srovnej i rozhodnutí čis. 5705 sb. n. s.), nikoliv i ušlý zisk, jak rekursní soud míní. Jde sice o skutečnou škodu, avšak nájemce jest povinen právě tak, jak každý jiný věřitel podle § 210 ex. ř. doložiti v přihlášce, že mu požadovaná skutečná škoda i důvodem i co do výše povstala a soudce není povinen o tom konati úřední šetření, nýbrž jest odkázán jen na předložené neb u soudu již založené listiny, veřejné knihy a exekuční spisy. Předložena však byla jen nájemní smlouva, z níž nijak neplyne, zda a mnoho-li nájemce do najatých místností investoval, nýbrž že měl k tomu jen právo a že adaptace zůstávají po uplynutí nájemní doby majetkem majitele domu, a ani pozemkovou knihou ani exekučními spisy není žádná náhrada doložena.

Čís. 13646.

Předpisy vládního nařízení ze dne 30. března 1933 čis. 55 sb. z. a n. nevadí povolení exekuce ve prospěch cizozemského vymáhajícího věřitele. Povolení Národní banky československé je třeba až při výplatě výtěžku z exekuce.

Povolení exekuce nevadí ani obava dlužníka, že, kdyby Národní banka neudělila dodatečně povolení, stala by se mu nenahraditelná

újma, poněvadž by výtěžek docílený prodejem zabavených jeho věci nesloužil k uspokojení pohledávky vymáhajícího věřitele.

(Rozh. ze dne 14. června 1934, R I 625/34.)

Soud první stolice povolil cizozemské společnosti k vydobytí peněžité pohledávky proti tuzemské dlužnici exekuci zabavením, uschováním a prodejem movitostí na základě vykonatelného smíru zemského soudu pro věci civilní ve Vídni. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Navrženou exekuci nelze zamítnouti z důvodu § 81 čís. 2 ex. ř., ježto prý exekucí má býti vynuceno jednání, které podle zdejšího práva jest nedovoleno, ježto devisové předpisy zakazují povinnému veškeré platy ve prospěch cizinců bez příslušného povolení čsl. Národní banky a vymáhající strana povolení to k exekučnímu návrhu nepřipojila. Devisové předpisy nebrání cizozemskému věřiteli ve vedení exekuce k vydobytí pohledávky a není správný názor stěžovatelův, že si takový věřitel musí před zahájením exekuce opatřiti povolení čsl. Národní banky k tomu, by tuzemský povinný směl vymáhanou pohledávku cizozemskému věřiteli platiti. V nynějším období, kdy není ani jisto, zda bude navržená exekuce míti výsledek a zda se dosáhne peněžních prostředků, ze kterých by bylo lze přikázati vymáhajícímu věřiteli patřičnou částku k uspokojení jeho vykonatelné pohledávky, znamenalo by to zbytečné obtěžování vymáhajícího věřitele i devisových úřadů, kdyby se na věřiteli žádalo, by již nyní si opatřil povolení Národní banky, ano ještě není vůbec jisto, zda dojde vůbec k platbě ve prospěch vymáhajícího věřitele. Setká-li se povolená exekuce s výsledkem a bude-li proto lze přikázati vymáhajícímu věřiteli něco k uspokojení jeho vykonatelné pohledávky, bude na vymáhajícím věřiteli, by pomocí exekučního soudu si vymohl od Národní banky příslušné povolení k výplatě peněz mu přikázaných.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nelze přisvědčiti stěžovatce, že jednání, které má býti vynuceno navrženou exekucí, je podle zdejšího práva nedovoleno. Stěžovatelka přehlíží, že vládní nařízení z 30. března 1933 čís. 55 sb. z. a n., jehož se dovolává, nezakazuje konati platby v tuzemsku z příkazu cizozemce nebo v jeho prospěch, nýbrž dovoluje takové platby, ovšem jen s povolením Národní banky Československé, a že tedy tohoto povolení bude třeba až při případné výplatě docíleného výtěžku za prodané nemovitosti vymáhající věřitelce, která může si k tomu opatřiti potřebné povolení, jak správně rekursní soud uvedl. Exekucí má se též vymáhající věřitelce dostati zajištění vymáhané pohledávky zástavním právem (§ 256 ex. ř.), v čem nelze nikterak spatřovati jednání, které by se přičilo zmíněnému nařízení. Domněnka stěžovatelčina, že povolení nebude uděleno, je pro posouzení této otázky úplně bez významu. Pokud stěžovatelka poukazuje k tomu, že kdyby Národní banka neudělila dodatečně povolení, stala by se jí nenahraditelná újma, poněvadž by výtěžek docílený prodejem zabavených svršků nesloužil k uspokojení pohledávky

vymáhající věřitelky, přezírá, že, vzala-li v soudním smíru na sebe zásadně povinnost placení, bylo její věcí se postarati o to, by tomuto svému závazku mohla vyhověti, chtěla-li se vyhnouti exekuci, a že měla tak učiniti již dříve, by své povinnosti mohla dostáti hned v den splatnosti. Nepostarala-li se o to ani po splatnosti, by tato překážka byla odstraněna, bude věcí vymáhající věřitelky, by se o to postarala případně s pomocí exekučního soudu na útraty stěžovatelčiny (srovnej rozh. čís. 12978 sb. n. s., k němuž stěžovatelka sama odkazuje). Újma kterou by důsledkem devisových nařízení utrpěla výkonem exekuce stěžovatelka, musí ustoupiti zájmu vymáhající věřitelky, aby při nejmenším si zajistila svou vykonatelnou pohledávku právem zástavním nabytým exekucí, ale — jak vyloženo — nebrání devisové předpisy ani zpeněžení zabavených věcí.

Čís. 13647.

Ustanovení § 341 zákona ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n., nenabylo dosud účinnosti.

Význam ustanovení čl. XVI (1) b) uváděcích ustanovení téhož zákona jest ten, že byla-li smlouva uzavřena do jednoho měsíce od vyhlášení zákona, platí úmluva o přesunutí přímé daně i po dni, kdyby ustanovení § 341 nabylo účinnosti až do vypršení úmluvy, kdežto smlouva uzavřená později a obsahující takovou úmluvu má v tom směru míti platnost jen do dne, kdy ustanovení § 341 nabude účinnosti.

(Rozh. ze dne 14. června 1934, Rv I 2031/32.)

Žalobu, již se žalobkyně na základě smlouvy ze dne 1. prosince 1929 domáhala na žalovaných zaplacení pozemkové daně za rok 1931 z pozemků, žalovaným propachtovaných, zamítl procesní soud první stolice z důvodu, že podle § 341 zák. čís. 76/27 sb. z. a n., jenž nabyl účinnosti 1. ledna 1932, je přesun daní z poplatníka na jinou osobu právně neúčinný, a to bez ohledu na to, zda ona daň spadá do období před účinností tohoto zákona, či po něm. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Mezi stranami nebylo sporu, že žalobkyně propachtovala veškeré pozemky, které má v katastru obce Z. krom lesů a lesních pasek, žalovaným, a že krom pachtovného převzali žalovaní na sebe povinnost platiti ze svého z těchto nemovitostí celou pozemkovou daň i s přírážkami. Není sporu ani o tom, že smlouva byla ujednána 1. prosince 1929 a že žalovaní byli povinni zaplatiti daň, jakmile jim bude oznámeno, co bylo zaplaceno. Žalovaní nepopřeli ani tvrzení žaloby, že žalobkyně tuto daň za rok 1931 zaplatila, namítli jen, že žalobkyně nemá již (od 1. ledna 1932) na náhradu zaplacených daní nároku (§ 267 civ. ř. s.). Přes to odvolací soud provedl o tvrzení žalobním nabídnutý, prvním soudem však neprovedený důkaz vplatním lístkem poštovní spořitelny, kterým je zjištěno, že žalobkyně zaplatila dne 15. ledna 1932 pozemkovou daň za rok 1931 a pro berní obec Z. ve výši 813 Kč 65 h. Jde o rozhodnutí otázky, zda žalovaní mohou poukazem k ustanovení § 341 cit. zák. náhradu této zaplacené částky žalobkyni odpírati. Podle § 341 cit. zák. nelze přímé daně přesunovati